

شماره: ۱۱۷۸۱۷۲
تاریخ: ۱۳۸۳/۱۵/۴
پست: _____

ریاست جمهوری
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
رئیس سازمان

بسمه تعالی

اعضای محترم شورای عالی نقشه برداری کشور

با سلام، بدینوسیله یک نسخه صورتجلسه مورخه ۱۳۸۳/۴/۱۶
شورای عالی نقشه برداری کشور، ارسال می گردد.

حمید شرکاء

معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان
و رئیس شورای عالی نقشه برداری کشور

۱۴۷

ورود به دفتر
دفترخانه سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
شماره: ۶۸۹۶
تاریخ: ۱۳۸۳/۱۵/۱۱

ریاست جمهوری

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

رئیس سازمان

بسمه تعالی

برادران ارجمند اعضای شورا، برای استحضار

- برادر ارجمند جناب آقای مهندس بیطرف، وزیر محترم نیرو
- برادر ارجمند جناب آقای مهندس جهاتگیری، وزیر محترم صنایع و معادن
- برادر ارجمند جناب آقای مهندس خرم، وزیر محترم راه و ترابری
- برادر ارجمند جناب آقای مهندس نامدار زنگنه، وزیر محترم نفت
- برادر ارجمند امیردربان جناب آقای شمخانی، وزیر محترم دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
- برادر ارجمند جناب آقای مهندس عبدالعلی زاده، وزیر محترم مسکن و شهرسازی
- برادر ارجمند جناب آقای دکتر معتمدی، وزیر محترم ارتباطات و فناوری اطلاعات
- برادر ارجمند حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای موسوی لاری، وزیر محترم کشور
- برادر ارجمند جناب آقای مهندس عزیزاده، رئیس محترم سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
- برادر ارجمند دریا دار دوم پاسدار گلوردی، رئیس محترم سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح
- برادر ارجمند جناب آقای دکتر ذوالفقاری، عضو محترم هیئت علمی دانشگاه امیرکبیر
- برادر ارجمند جناب آقای مقرب نیا، عضو محترم هیئت علمی دانشکده فنی دانشگاه تهران
- برادر ارجمند جناب آقای مهندس پویان، مدیرعامل محترم شرکت ایران فتوگرامتریست
- برادر ارجمند جناب آقای دکتر مدد، رئیس محترم سازمان نقشه برداری کشور
- دبیرخانه شورای عالی نقشه برداری کشور
- دفتر ریاست محترم سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

شماره ۳۰۰۱/ش.خ.ن
تاریخ ۸۳/۴/۱۶
پیوست

سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
شورای عالی نقشه برداری کشور

صورتجلسه شورای عالی نقشه برداری کشور
مورخ ۸۳/۴/۱۶

جلسه شورای عالی نقشه برداری کشور در روز سه شنبه مورخ ۸۳/۴/۱۶ ساعت ۱۰ صبح در اطاق شماره ۶۱۳ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور با شرکت اکثریت اعضا (فهرست پیوست) به ریاست آقای دکتر شرکاء به منظور بررسی

- بازنگری و اصلاح شیوه عکسبرداری هوایی
- مروری بر تهیه نقشه شهرها
- نقش اطلاعات مکانی در مدیریت بحران

تشکیل گردید و پس از بحث و بررسی موارد ذیل مورد تصویب قرار گرفت.

- ۱- مصوبه جلسه مورخه ۱۳۷۹/۲/۵ شورای عالی نقشه برداری کشور مبنی بر اینکه "سازمان نقشه برداری کشور به منظور عکسبرداری هوایی، صرفاً با سازمان هواپیمایی کشوری هماهنگ نموده و سپس پروازهای عکسبرداری هوایی را انجام دهد". مجدداً مورد تایید قرار گرفت و مقرر گردید برای هر برنامه پروازی، سازمان هواپیمایی کشوری ظرف مدت یکپهفته هماهنگی های لازم را انجام دهند.
  - ۲- در مورد توقف پروازهای عکسبرداری، نامه ای از طرف اعضاء شورای عالی با امضا ریاست شورا به مقام معظم رهبری نوشته شود تا براساس رهنمود ایشان گردش کار عکسبرداری هوایی به مورد اجرا درآید.
  - ۳- در مورد استفاده از تصاویر ماهواره ای، یک گروه کاری با شرکت سازمان نقشه برداری کشور، سازمان فضایی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی و کارشناسان مورد نیاز تشکیل و نتیجه ظرف مدت ۲ ماه به شورا ارائه گردد.
  - ۴- آقای دکتر ذوالفقاری در مورد عکسبرداری هوایی و دیدگاه های جدید نقشه برداری بررسی نموده و گزارشی به جلسه ارائه دهند.
  - ۵- در مورد بازنگری در مقیاس نقشه ۲۰۰۰:۱ شهری یک گروه کاری تشکیل گردد تا بر اساس نیازهای عمومی، حجم و ابعاد فنی کار، مدت کار، بودجه مورد نیاز ظرف مدت دوماه گزارشی با توضیحات کافی به شورا ارائه دهند.
  - ۶- دستگاههای اجرایی موظفند اعتبار مورد نیاز سال ۱۳۸۴ فعالیت های نقشه برداری و تهیه نقشه خود را در برنامه ۱۰۹۰۵ منظور نمایند و در مرحله بعد تجمیع اعتبارات مورد بررسی قرار گیرد.
  - ۷- از آنجا که کشور جمهوری اسلامی ایران از نظر پدیده های ژئودینامیک، اقلیم و حتی آتشفشان، وضعیت متغیر و فعالی دارد که می تواند منجر به بحران های مختلف گردد، نقش نقشه برداری و اطلاعات مکانی و GIS در راستای کمک به "ستاد پیشگیری و مدیریت بحران در حوادث طبیعی و سوانح غیرمترقبه" براساس یک نمونه مطالعاتی مورد تایید و تاکید جلسه قرار گرفت و قرار شد در این رابطه یک گروه کاری تشکیل شده و ظرف مدت ۲ ماه گزارشی به شورای عالی نقشه برداری ارائه گردد.
- جلسه در ساعت ۱۲ به پایان رسید.

لیست شرکت کنندگان در جلسه شورای عالی نقشه برداری کشور مورخ ۸۳/۴/۱۶

ردیف	نام و شهرت شرکت کننده	نماینده
۱	آقای دکتر حمید شرکاء	سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
۲	آقای دکتر محمد مدد	سازمان نقشه برداری کشور
۳	آقای مهندس محمد سرپولکی	سازمان نقشه برداری کشور
۴	آقای مهندس علی اکبر امیری	سازمان نقشه برداری کشور
۵	آقای دکتر مرتضی صدیقی	سازمان نقشه برداری کشور
۶	آقای مهندس جعفر پویان	بخش خصوصی
۷	آقای دکتر محمود ذوالفقاری	دانشگاه امیرکبیر
۸	آقای مهندس سیدحسن شفتی	وزارت ارتباطات و فن آوری
۹	آقای مهندس احمد طالب زاده	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
۱۰	آقای مهندس محمود تفکریان	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
۱۱	آقای مهندس غلامرضا مروجی	وزارت راه و ترابری
۱۲	خانم مهندس سیمین مهدی زاده تهرانی	سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی
۱۳	آقای مهندس مهدی مدیری	سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح
۱۴	سردار دریادار عیسی گلوردی	وزارت دفاع
۱۵	آقای مهندس شهرام نصیری	سازمان زمین شناسی کشور
۱۶	آقای محمدحسین قاسمی	سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
۱۷	آقای مهندس محمدحسین مقیمی	وزارت کشور
۱۸	آقای مهندس محمدرضا علیزاده	سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
۱۹	آقای دکتر رضا اردکانیان	وزارت نیرو

خلاصه مذاکرات یکصد و نهمین جلسه شورای عالی نقشه برداری کشور

جلسه شورای عالی نقشه برداری کشور در روز سه شنبه مورخ ۱۳۸۳/۴/۱۶ ساعت ۱۰ صبح در اطاق شماره ۶۱۳ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور با شرکت اکثریت اعضاء (فهرست پیوست) به ریاست آقای دکتر شرکاء به منظور بررسی

- بازنگری و اصلاح شیوه عکسبرداری هوایی

- مروری بر تهیه نقشه شهرها

- نقش اطلاعات مکانی در مدیریت بحران

تشکیل گردید. ابتدا پس از تلاوت آیاتی از کلام ا... مجید، آقای دکتر شرکاء به اعضاء شرکت کننده در جلسه خوش آمد گفتند، سپس به آقای دکتر مدد فرمودند جلسه را شروع نمایند. آنگاه آقای دکتر مدد با توجه به وقفه بین آخرین جلسه شورا و جلسه فعلی، توضیحاتی در مورد شورای عالی به جلسه ارائه نمودند و از آقای مهندس سرپولکی خواستند در مورد اولین موضوع دستور جلسه، گزارشی در اختیار جلسه قرار دهند.

آقای مهندس سرپولکی:

از اواسط اسفند ماه سال گذشته جهت عکسبرداری هوایی هماهنگی انجام نشده لذا مشکلات زیادی ایجاد گردیده و وزارتخانه‌هایی مانند وزارت مسکن و شهرسازی، وزارت نیرو و ارگانهای دیگر این موضوع را پیگیری می‌کرده‌اند و کار بجایی رسیده که مدعی پیگیری توسط مراجع ذیربط جهت پرداخت خسارت می‌باشند. این وقفه در حالی ایجاد شده که بهترین زمان عکسبرداری از دست رفته است مثلاً سازمان ثبت اسناد و املاک کشور متقاضی عکسبرداری هوایی از شهر تهران بوده اند و زمان مناسب

عکسبرداری اوایل بهار که درختان فاقد برگ هستند می‌باشد که این فرصت از دست رفته است. پروژه های مختلفی برای دریافت وام از بانک جهانی نیازمند نقشه‌ها بوده‌اند و این تاخیرات مشکلاتی را برای آنها موجب گردیده است لذا قرار شد موضوع در شورای عالی نقشه برداری مطرح گردد و تمهیداتی اتخاذ گردد زیرا خساراتی ماهیانه بالغ بر ۱۵۰ میلیون تومان بابت تعمیر و نگهداری ۵ فروند هواپیما به سازمان نقشه برداری تحمیل می‌گردد که این هزینه در مقابل لطمات کلی، خسارت کوچکی است، از طرفی شرکت‌های نقشه برداری دچار رکود گردیده‌اند.

آقای دکتر شرکاء

از این قضیه نمی‌توان گذشت چه کسی مخالفت کرده؟

آقای مهندس سرپولکی:

بعد از حدود ۲ ماه پیگیری سازمان نقشه برداری، واحد حفاظت اطلاعات وزارت دفاع پذیرفته که پروازها را به دلیل تخلفات سازمان نقشه برداری در امر عکسبرداری متوقف نموده است که شایسته بود پروازها را متوقف نمی‌کردند. اینک پس از چهار ماه یک گروه جهت بررسی تخلفات تشکیل شده است. در سال ۷۹ سازمان نقشه برداری با این مشکل مواجه بود که موضوع در شورای عالی مطرح شد و تصویب گردید، هماهنگی‌ها از طریق سازمان هواپیمایی کشوری انجام شود که در آن مقطع گشایش حاصل گردید.

آقای دکتر شرکاء

به شما گفتند نمی‌توانید پرواز کنید.

شما چه مدرکی دال بر ممانعت پرواز دارید.

آقای مهندس سرپولکی

نامه های ما بدون جواب مانده است یک صورتجلسه هم داریم.

آقای دکتر شرکاء:

اگر دوستان موافق باشند این مشکل را طی نامه مفصلی همراه شواهد به مقام معظم رهبری بفرستیم تا ایشان دستوربررسی و پیگیری بدهند. ضمناً این نامه از طرف شورای عالی نقشه برداری به صورت اعتراض جمعی ارسال گردد تا ایشان دستور دهند این موارد دیگر تکرار نشود. لطفاً این نامه را با ذکر آثار منفی تهیه و بفرستید حال برای پیشگیری چه باید کرد؟

آقای سرپولکی:

براساس مصوبه قبلی شورای عالی نقشه برداری قرار شد سازمان نقشه برداری پروازهای خود را صرفاً با سازمان هواپیمایی کشوری هماهنگ نماید که نزدیک یکسال به همین ترتیب اقدام گردید. وضعیت خوبی ایجاد گردیده بود و سازمان هواپیمایی کشوری سازمانی پاسخگو بود، لیکن برای سازمان هواپیمایی کشوری مشکلاتی ایجاد گردید آنها اعلام کردند با این وضعیت نمی‌توانند ادامه دهند که با هماهنگی‌های انجام شده مشکل از طریق سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح مرتفع گردید و مشکلات اتفاقی درحین انجام کار نیز حل می‌شد، لیکن درچند ماه اخیر مشکل بیشترشد. بیشترین مشکلات، پاسخگو نبودن دستگاهها می‌باشد شاید قریب ۲/۵ ماه طول کشید تا پس از مکاتبات متعدد یک دستگاه پذیرفت که جلوی کار را گرفته است، درحالیکه دستگاههای اجرایی برای کار خود زمان بندی دارند وهم اینک ادعای خسارت می‌کنند. هر دستگاهی باید درحد خود پاسخگو باشد. راهکار این است که یک دستگاه نتواند راساً کار به این مهمی را متوقف کند و پس از چندماه اعلام نماید تخلفاتی صورت گرفته است.

آقای دکتر مدد

در جلسه شورای عالی نقشه برداری مورخ ۷۹/۲/۵ قرار شد هماهنگی ها صرفاً از طریق سازمان هواپیمایی کشوری انجام شود که خیلی خوب پاسخ داد و راندمان پروازها به ده برابر رسید، لیکن به سازمان هواپیمایی کشوری کتباً اعلام نمودند که شما حق صدور مجوز پرواز ندارید لذا سازمان هواپیمایی کشوری بین اجرای مصوبه شورای عالی نقشه برداری و نامه واحد اطلاعات در حالت بلا تکلیف متوقف گردیده است. بهتراست هماهنگی پرواز زمانبندی شود مثلاً ظرف یک هفته هماهنگی انجام شود ضمناً مکانیسم مربوطه توسط وزیر محترم دفاع به مسئولین ابلاغ گردد.

سردار گلوردی

اگر موانع کار در پرواز بررسی نشود، معضل کار مشخص نگردد، مشکل حل نمی شود. کما اینکه تا بحال نتیجه مطلوب حاصل نگردیده است. ستاد کل نیروی مسلح بر اساس روش جاری، مسئولیت نظارت بر عکسبرداری هوایی در کشور را وظیفه خود می داند و این مسئولیت برعهده دفتر عمومی حفاظت اطلاعات ستاد کل گذارده شده است. مابه اتفاق آقای دکتر مدد بحثی درمورد نظارت داشیتم که با قبول مسئولیت سیستم را ساده کردیم یعنی مجوزها توسط سازمان جغرافیایی صادر می شد و دفتر حفاظت اطلاعات آنرا تایید می کرد، ضمناً اختیارات حفاظت اطلاعات وزارتخانه به حفاظت اطلاعات سازمان متصل گردید. به این ترتیب در مدت یکسال سازمان نقشه برداری بیش از ده سال گذشته موفق شد از شهرها عکسبرداری نماید. اشکال از اینجا ناشی گردید، به ستاد کل گزارشی داده شد که سازمان نقشه برداری از مجوزها تخلف نموده است و این موجب گردید، جلو مجوزهای سازمان جغرافیایی گرفته شود. ما تلاش کردیم مجوزها را مجدداً احیا نماییم و

به صورت موازی به تخلف‌ها نیز رسیدگی شود، درحالی‌که به نوعی اختیاراتی که به سازمان جغرافیایی داده شده بود سلب گردید.

پیشنهاد تهیه نامه جهت مقام معظم رهبری پیشنهاد خوبی است البته درخواست شود این شیوه عوض شود و شیوه‌ای بر مبنای پیشنهاد شورا جایگزین شیوه موجود گردد. در حقیقت شیوه ساده‌ای تعریف شود و سازمان جغرافیایی هم نظارت نداشته باشد حتی پیشنهاد کردیم. چند نفر ناظر به سازمان نقشه برداری بفرستیم تا مسئولیت از ما هم سلب گردد.

آقای مهندس طالب زاده

از نظر ما این پیشنهاد معقول و خوب است، لیکن ما پیشنهادی فراتر از این راهکار داریم، چون ممکن است مقام معظم رهبری براساس مشورت با یک تیم کارشناسی پاسخ منفی بدهند. امروزه در کنار روش‌های موجود فتوگرامتری هوایی، روش فتوگرامتری فضایی مطرح است. در فتوگرامتری فضایی محدودیت زمان و مکان وجود ندارد و نیاز به مجوز ندارد و می‌توان ادعا نمود که تصاویر ماهواره‌ای در مقیاس‌های کوچکتر از نقشه‌های ۱:۵۰۰۰ پاسخگو می‌باشد و از لحاظ هزینه نیز بسیار اقتصادی است، البته عکسبرداری هوایی قابلیت کارایی خود را دارد و در مورد روش فتوگرامتری فضایی نیز می‌توان تعمق نمود.

آقای مهندس پویان

من نماینده بخش خصوصی هستم. بخش خصوصی به علت توقف پرواز عکسبرداری، فلج شده است. هشتاد شرکت بخش خصوصی از سازمان مدیریت صلاحیت گرفته و خود را تجهیز نموده‌اند و فارغ التحصیلان جدید را جذب نموده‌اند از یکطرف سعی میشود بیکاری در کشور حذف شود از طرف دیگر در جهت عکس عمل می‌شود. مصالح کشور

ایجاب می‌نماید مشکل به زودی حل شود. ۸۰٪ عکس‌های هوایی جهت کارهای بزرگتر از ۱:۵۰۰۰ کاربرد دارد. نقشه‌های شهرها در مقیاس ۱:۲۰۰۰ تهیه می‌شود. در بخشی از کارها می‌توان از تصاویر ماهواره‌ای کمک گرفت در حالیکه براساس هماهنگی پرواز از طریق هواپیمایی کشوری راندمان ده برابر می‌شود بهتر است از همان مکانیسم استفاده شود. ما قراردادی در سال ۸۰ امضا کردیم که از حوضه کرخه نوجنوبی نقشه تهیه نماییم، در حالیکه در خرداد ماه سال ۸۲ عکسها را به ما تحویل دادند در نتیجه پروژه به تاخیر افتاد و کارفرما پشیمان شد که چراکار به روش زمینی پیشنهاد نشده است. پیامدهای این عقب ماندگی خیلی سنگین بود. یکی از همکاران واحد پرواز می‌گفت در یک برنامه پروازی برای صدور مجوز باید ۱۹ امضا صورت گیرد. لطفاً این مسیر را کوتاه کنید مگر سازمان نقشه برداری مورد اعتماد کشور نیست که این چنین تحت کنترل قرار می‌گیرد لطفاً سریعاً به مساله رسیدگی شود.

آقای مهندس مقیمی

من هم مثل بخش خصوصی می‌خواهم باشما صحبت کنم. ما برای سال ۸۳ جهت نقشه ۲۰۰ شهر تامین اعتبار نمودیم ، لیکن تا دیروز به علت توقف عکسبرداری هیچ کاری صورت نگرفته است. این نقشه‌ها اگر تهیه نشود نتیجه اش ساخت و سازهای غیرمجاز و کارهای غیراصولی می‌باشد، زیرا مردم برای انجام کارهایشان منتظر ما نمی‌مانند و بر اساس اطلاعات خودشان کارهایشان را انجام می‌دهند. من خواهش می‌کنم یک ضرب‌الاجل ۵ تا ۱۰ روزه تعیین شود که بررسی شود آقایان چه می‌خواهند، معنی نظارت این نیست که کار متوقف شود.

دکتر ذوالفقاری

پیشنهاد آقای مهندس طالب زاده بسیار خوب است و رفته رفته وارد استفاده از تصاویر ماهواره‌ای می‌شویم، لیکن در حال حاضر تصاویر ماهواره‌ای جوابگوی تهیه نقشه‌ها نمی‌باشد.

به موازات تهیه نقشه از عکسهای هوایی می‌توان رفته رفته از تصاویر فضایی استفاده نمود. امروز دیگر با دقت‌های حاصل شده در فن آوری تصاویر ماهواره‌ای محدودیت معنی ندارد. اینک دیگر کاربرد نقشه بصورت انتزاعی نیست. اینروزها حکومت دیجیتال مطرح است. با توجه به سرعت زیاد فن آوری، درحالیکه یکی از بسترهای مدیریت، نقشه است نتیجه ۲ماه تاخیر در تهیه نقشه یک تا چند سال تاخیر در کارها می‌شود. اگر تخلفی صورت گرفته باید جلو آن گرفته شود لیکن وجود تخلف نباید به برنامه‌های حیاتی کشور لطمه وارد کند. می‌بایست برای کارها به ویژه عکسبرداری هوایی حدنصاب گذاشته شود و اگر هم تخلف شد، در یک مدت معینی به تخلف رسیدگی شود. امروزه دیگر ممنوعیت به صورت سابق معنی ندارد وقتی ماهواره می‌تواند یک متر را تشخیص دهد و یا یک تابلو را بخواند چه چیزی پنهان می‌ماند؟ وقتی ما نسبت به خارجیها دلسوزتر هستیم و می‌خواهیم به مسایل کشور رسیدگی نماییم صرفنظر از دیگران، می‌بایست آخرین سطح اطلاعات جهت بهره برداری در اختیار قرارگیرد. ضمناً من نظری دارم که فن آوری عکسبرداری هوایی تا زمان حال مناسب بوده است لیکن از این به بعد پاسخگو نمی‌باشد ما اکنون می‌توانیم on-line ارتوفتو تهیه نماییم می‌توانیم on-line تهیه نقشه‌ها و کاربرد آنها را به هم نزدیک نماییم. یکی از اساتید دانشگاههای مالزی که در مورد IT سخنرانی می‌کرد. می‌گفت اکنون دیگر مالزی به معنی مالزی جغرافیایی وجود ندارد، بلکه مالزی مجازی وجود دارد. تجارت امروزه به صورت مجازی صورت می‌گیرد و در هر

لحظه هزاران کارانجام می‌شود. عکسبرداری هوایی می‌بایست براساس بازنگری اساسی صورت پذیرد، تا جهت نیازها و سطح کارآیی های امروزی فن آوری آماده باشد. اگر آمریکا زور می‌گوید از فن آوری استفاده می‌نماید. ما چرا از پیشنهادهای حاصله فن آوری موجود که امروزه در اختیار کشورهای در حال توسعه می‌باشد استفاده ننماییم. در صورت عدم استفاده ۵ سال دیگر، ۲۰ سال عقب می‌افتیم. من بعداً در جلسه دیگری در مورد عکسبرداری هوایی صحبت می‌کنیم.

آقای تفکریان

یکی از سازمانهایی که از سازمان نقشه برداری جهت تهیه عکسها کمک می‌گیرد سازمان ثبت اسناد و املاک است که از عکسها جهت نقشه های کاداستر استفاده می‌نماید. از نقشه های کاداستر که بادقت بالا تهیه می‌شود برای رفع اختلافات ملکی افراد و تسهیل در امر رسیدگی دعاوی یا عدم طرح دعاوی استفاده می‌شود. براساس توافق هماهنگی بین مقامات عالی دو دستگاه حتی المقدور سعی شد از نقشه‌های موجود استفاده شود، لیکن در بعضی از بخشها ایجاب می‌نماید نقشه‌ها از عکسهایی با دقت بالا تهیه شود. در تهران در وضعیت بحرانی و درمقطع زمانی مناسب با تمام سعی و کوشش موفق به تهیه عکس نشدیم، هم اینک تعهداتی در استانها مثل خوزستان داریم که بعلت توقف عکسبرداری نتوانستیم به تعهداتمان عمل نماییم. و روش زمینی را جایگزین نمودیم که مقرون به صرفه نمی‌باشد. با همکاری سازمان ثبت و سازمان نقشه برداری بسیاری از مشکلات در زمینه کاداستر حل شد. ما در حدود ۷۰۰ نفر نیروی انسانی شایسته داریم که به علت فقدان امکانات در محل اساسی فعالیت خود (فتوگرامتری) اجباراً در قسمت زمینی به کار مشغول هستند که به هیچ وجه منطقی نمی‌باشد و لطمات زیادی وارد

شده است. شایسته است هرچه سریعتر این معضل حل شود تاکنون مابنوعی از نقشه‌های موجود استفاده کرده‌ایم بعداً از این هم تجسس می‌کنیم لیکن نهایتاً کار تعطیل می‌شود.

سردار گلوردی

ما با آقای دکتر مدد جهت حل مشکل جلسه ای داشتیم در واقع مانع اصلی را توضیح دادم و ایراد آنها را یادآور شدم.

آنها گفتند نماینده ای از طرف ما در هواپیما حضور داشته باشد که سازمان نقشه برداری موافقت نکند. هم اکنون براساس موافقت یک ماهه قرارشده ضمن بازرسی از طرف ستاد کل جهت بررسی تخلف، پرواز هم انجام شود. آقای دکتر مدد هم موافقت کرده‌اند و پرواز شروع شده است. سازمان نقشه‌برداری نظر داشت که حضور نماینده ستاد مشترک از نظر حیثیتی برای ما مهم است امیداست با تهیه و ارسال نامه، راهکار اساسی مشخص شود و راهکار موقت پذیرش پیشنهاد ستاد مشترک می‌باشد که به سبب مسایل ملی بهتر است به آن توجه شود.

آقای مهندس شفتی

من از سازمان فضایی به نمایندگی از وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در این جلسه حضور یافته‌ام و در رابطه با مطالب مطرح شده دو مطلب به صورت خلاصه به جلسه ارائه می‌گردد. سازمان جدیدالتاسیس فضایی در خدمت سازمان نقشه برداری و سایر دستگاهها می‌باشد. سازمان هواپیمایی کشوری مسئول پروازهای غیرنظامی است. یعنی سازمان هواپیمایی کشوری براساس ملاحظات منعکس شده سازمانهای دیگر از جمله بخش نظامی هماهنگی می‌نماید. از آنجائیکه مصوبه هیئت وزیران بر تشکیل این شورا برای ایجاد هماهنگی و حسن روابط بین سازمانهای ذیربط با رعایت مقررات دلالت دارد آیا همین کار شده و هماهنگی به عمل آمده و پاسخ نداده است؟ اگر هماهنگی شده و نتیجه

نداشته است، در آن صورت تنها راه تهیه نامه می باشد. در زمینه تصاویر ماهواره‌ای که کاملاً بحث کارشناسی است، بخش خصوصی تشنه اطلاعات می باشد لیکن سازمان نقشه‌برداری نمی‌بایست محدود به عکسبرداری نقشه‌های ۱:۲۰۰۰ شود. پیشنهاد این است که یک گروه کاری کوچک حداقل با شرکت نمایندگان سازمان نقشه‌برداری و سازمان فضایی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی جهت عکسبرداری هوایی و تصاویر ماهواره‌ای بحث نماید و نتیجه به این جلسه ارائه گردد. زیرا جای بحث کارشناسی این مورد در این جلسه نیست.

آقای شرکاء

داشتن اختیار نمی‌بایست مانع اختیار دیگران شود هر دستگاه وظیفه‌ای دارد، اگر فردی مسئول تخصیص بودجه باشد، تصمیم بگیرد مدت سه ماه به هیچ دستگاه تخصیص ندهد، به سوالات هم پاسخ ندهد یعنی تمام دستگاهها را مختل نماید اگر کسی خلاف کرده با متخلف باید برخورد شود. سیستم نباید مختل شود ما این روحیه را باید کنار بگذاریم و دوستان حتماً موافق هستند که این مورد روشن گردد. سازمان نقشه‌برداری یک سازمان دولتی است و در مورد وظایف، مسئولیتها و خلبانهای خود حق انتخاب دارد. در آینده شاهد چنین مسایلی نباشیم. در مورد استفاده از ماهواره و پیشنهادات موجود ماهواره همه اطلاعات را می‌دهد و جنبه دیگر هم دارد. اخراج یکی از مامورین ما از آمریکا با استناد به قانونی بوده که عکسبرداری از یک محل مشکلات امنیتی به وجود می‌آورد. پیشنهاد تشکیل گروه جهت بررسی عکسبرداری هوایی و تصاویر ماهواره‌ای پیشنهاد خوبی است. وظیفه ما این است که از فن‌آوری پیشرفته استفاده کنیم. امید است سازمان فضایی زودتر پا بگیرد و ما از اطلاعات ماهواره‌ای خودمان

استفاده کنیم لیکن مادامی که اطلاعات نیست سازمان نقشه برداری مثل بقیه دستگاهها براساس مکانیسمی که گروه تعیین می نماید از اطلاعات ماهواره ای استفاده می نماید.

آقای مهندس پویان

من در مورد حضور یکنفر از ستاد مشترک در هواپیما نظری دارم. در گذشته من به یاد دارم از مرزها عکسبرداری انجام می شد مثلاً جهت عکسبرداری از نوار رودخانه ارس، بر اساس مکاتبات با دولت شوروی سابق نماینده آنها در پرواز شرکت نمود تا هواپیمای ما از خاک آنها عکسبرداری ننماید. گروه پرواز نسبت به این که در هواپیما کسی مواظب آنها باشد حساس هستند. افراد پرواز افراد سطح بالایی هستند هم اینک از مهندسين فوق لیسانس دوره دیده و با تجربه استفاده می نمایند، لذا پیشنهاد مشارکت یکنفر خارج از کادر پروازی در مواقع پرواز به قصد کنترل ، کار درستی نیست.

آقای دکتر شرکاء

در شرایط خاص با تشخیص مقام معظم رهبری اگر یکنفر در هواپیما باشد بهتر از این است که پروازها متوقف شود لیکن این شیوه قطعاً نمی تواند دائمی باشد ضمناً می بایست مکانیسمی ایجاد کنیم که تخلف صورت نگیرد. باید جرائمی در نظر گرفته شود که افراد جرات خلاف نداشته باشد نه آنکه برای هرکس ناظر بگماریم و مجبور شویم ناظر هم وارد نماییم. در مورد ماهواره گروه کاری به وجود آید، اگر جلسه موافق باشند براساس هماهنگی های که بعمل خواهد آمد طرف ما سازمان هواپیمایی کشوری باشد، مسئولیت رابه سازمان هواپیمایی کشوری بدهیم و سازمان هواپیمایی کشوری این هماهنگی ها را انجام دهد. این هماهنگی ها، ظرف یک هفته انجام شود تا تاخیر ایجاد نشود. آقای دکتر ذوالفقاری نیز مطالعات و بازنگری خود را (آینده عکسبرداری هوایی) قبل از جلسه آینده

به سازمان نقشه برداری ارائه فرمایند تا روی آن کار شود نتیجه پیشنهادات ایشان در جلسه شورا مطرح و مورد استفاده واقع شود.

آقای دکتر ذوالفقاری

این کارها حیاتی است و باید خیلی زود انجام شود [آقای دکتر شرکاء: انجام می دهیم.]
لیکن مطالعه روی پیشنهادات در حد یک پروژه است که باید مدتی روی آن کار کرد.

آقای دکتر شرکا

منظور اینکه کار متوقف نشود ، گروه تشکیل دهید، از همین حالا شروع کنید.

آقای دکتر مدد

موضوع بعدی بحث مروری بر تهیه نقشه شهرهاست. حدود ۹۰۰ شهر ثبت شده در کشور وجود دارد در حالیکه عامل رشد هر شهر داشتن نقشه های دقیق می باشد ، شهرها اغلب فاقد نقشه های دقیق هستند. در گذشته شورای عالی نقشه برداری، مصوبه تهیه نقشه شهرها را در مقیاس ۱ : ۲۰۰۰ تهیه و ابلاغ نمود. در جلسه گزارش داده شد که سرعت تهیه نقشه شهرها پاسخگوی کشور نمی باشد و قرار شد در حضور ریاست سازمان مدیریت و برنامه ریزی ، گزارشی از تهیه نقشه شهرها ارائه شود تا تهیه نقشه شهرها مورد حمایت قرار گیرد. اگر موافق باشید آقای مهندس سرپولکی در این رابطه گزارشی به جلسه ارائه فرمایند.

آقای مهندس سرپولکی

در سال ۱۳۷۹ بحث تهیه نقشه های شهرهای کشور مطرح شد و در شورای عالی نقشه برداری تصویب گردید و کار از سال ۱۳۸۰ شروع شد آن زمان ۶۳۸ شهر وجود داشت. پیش بینی شد حدود ۲۰۰۰۰ برگ نقشه ۱ : ۲۰۰۰ تهیه شود. هزینه کار بر مبنای

قیمتهای مبنای سال ۱۳۸۰ مبلغ چهل میلیارد تومان بالغ می گردید. متأسفانه اعتبار لازمه تخصیص داده نشد و در سه سال گذشته به رغم هماهنگی خوب وزارت کشور و وزارت مسکن و شهرسازی حدود ۳۵۰۰ برگ نقشه تهیه شده است. در حال حاضر ۳۹٪ شهرها نقشه هایی با عمر کمتر از ۵ سال و حدود ۳۰٪ شهرها نقشه هایی با عمر تا ۱۵ سال و درصد عمده ای از شهرها فاقد نقشه می باشند. این وضعیت خسارات زیادی به کشور وارد می سازد.

نقشه شهرها مبنای مشترکی برای دستگاههای مختلف به وجود می آورد که اطلاعات خود را در این نقشه ها قرار دهند و همه از این نقشه ها استفاده نمایند. تهیه نقشه های شهرها از سال ۱۳۸۰ عمدتاً توسط بخش خصوصی انجام گرفته است و سازمان نقشه برداری عکسبرداری هوایی و نظارت کار را برعهده داشته است. به جرات می توان گفت در سه سال گذشته بخش خصوصی نقشه برداری رشدی در حد ۲ برابر داشته ، لیکن به تناسب تجهیزات پیش بینی شده اعتبار در اختیار نگرفته است. براساس برنامه سوم توسعه در بخش عمران و توسعه شهری حدود ۸۰۰ میلیارد تومان اعتبار در نظر گرفته شد که چهل میلیارد تومان حدود ۵٪ آن اعتبار می باشد. این نقشه ها می توانست پاسخگوی برنامه عمران و توسعه شهری باشد اگر اعتبار لازم به این برنامه تخصیص داده شود می توان مطمئن شد شهرها دارای نقشه هایی می شوند که حدوداً بعد از ۵ سال به هنگام می شوند لیکن وضعیت موجود مطمئن نیست.

آقای دکتر مدد

هدف از طرح موضوع این نیست که اعتبار لازم در اختیار سازمان نقشه برداری قرار گیرد به عنوان مثال در دو سال گذشته با وزارت کشور همکاری خوبی داشتیم و با بودجه ای که در اختیار وزارت کشور قرار گرفته و با هماهنگی و نظارت سازمان نقشه برداری نقشه های

۲۰۰ شهر تهیه گردیده است. بین سازمان نقشه برداری و وزارت مسکن و شهرسازی نیز این همکاری برقرار بوده است. هدف این است که دستگاههای سفارش دهنده نقشه تقویت شوند زیرا که سرعت تولید نقشه از سرعت ایجاد شهرها کمتر می باشد ما باید حداقل سالیانه بتوانیم نقشه های ۲۰۰ تا ۲۵۰ شهر تولید نماییم تا بتوانیم در حد سرعت ایجاد شهرها پاسخگو باشیم.

آقای دکتر شرکا

پس هر دستگاهی برای خود ردیفی برای نقشه برداری دارد.

آقای دکتر ذوالفقاری

با در نظر گرفتن مدیریت بحران توجه شود که در زلزله بم چه حوادثی بوجود آمد در حالیکه اگر GIS درستی در منطقه داشتیم مدیریت بحران بسادگی صورت می گرفت. در مورد اعتبارات هیچ اولویتی نسبت به نقشه وجود ندارد و همواره نقشه اولویت اول است زیرا برای تمام کارهای مهم می بایست از نقشه استفاده شود در پروژه های عمرانی درصد ناچیزی به نقشه برداری تخصیص داده می شود، لیکن معمولاً شرکتها ترجیح می دهند نقشه برداری را هم خودشان انجام دهند در حالیکه جهت زیرسازی برنامه توسعه اگر نقشه برداری صحیح انجام نشود جبران اشتباه و دوباره کاری گاهی تا ده برابر هزینه مصرف شده جهت طرح، هزینه هدر می دهد، لذا در نقشه برداری شعار "نقشه اولویت اول است" می بایست رواج پیدا کند.

آقای دکتر مدد

تقاضای جلسه، تقویت اعتبارات تهیه نقشه های شهری می باشد اعتبارات نقشه های شهری متمرکز نیست بخشی از اعتبار در اختیار سازمان و بقیه در اختیار سایر سازمانها مثل سازمان ثبت، وزارت کشور، وزارت مسکن و شهرداری ... قرار می گیرد سازمان نقشه

بررداری در مورد تنظیم قراردادها و هماهنگی ها و اعمال نظارت به آنها کمک می‌نماید لیکن مجموعه اعتبار تهیه نقشه شهری کمتر از اعتبار مورد نیاز می باشد مجموع اعتبار حدود ۲ میلیارد تومان می باشد که با آن فقط نقشه ۵۰ شهر را می توان تهیه نمود تقاضا این است که اعتبارات تولید نقشه شهرها افزایش داده شود و در صورت امکان متمرکز شود در غیر این صورت اعتبار دستگاههای مختلف افزوده شود از این دو میلیارد تومان یک میلیارد توسط وزارت کشور از بودجه شهرداریها و یک میلیارد تومان راساً توسط سازمان نقشه برداری تامین گردیده است.

آقای علیزاده

در طرح کاداستر چهار میلیارد تومان بودجه سالیانه پیش بینی شده است در موقع اجرا، کار عمرانی تلقی شده و ۵۰٪ تخصیص می دهند. در طرح کاداستر متجاوز از ۵۰۰ نفر حقوق می‌گیرند و کار، در حد عمرانی کامل نیست در نتیجه کار پیشرفت نمی‌کند. از ۲۲ بهمن ۱۳۸۱ تاکنون نقشه کاداستر ۱۳۶ شهر تهیه شده است، این بودجه جوابگوی نیازهای ما نیست، هم اینک در شهریم مجبور شدیم به علت فقدان نقشه های کاداستر چند ماه معاملات را تعطیل نماییم. ضمناً با سازمان نقشه برداری کشور تفاهم نمودیم تا از نقشه‌های آن سازمان استفاده نماییم که هر دو سازمان نسبت به تفاهم متعهد هستند. پیشنهاد می‌کنیم در صورت امکان نقشه شهرهای بزرگ مثل تهران که قیمت اراضی در آنها زیاد می‌باشد با دقت بیشتری تهیه گردد، بنابراین پیشنهاد این است که بودجه های نقشه‌های شهری در ابتدا بیشتر پیش بینی گردد و در موقع تخصیص نیز نیازها رعایت گردد تا تهیه نقشه شهرها به اتمام برسد.

آقای مهندس پویان

نقشه شهرها خوب شروع شد لیکن متاسفانه به علت مشکلات عکسبرداری و بودجه ادامه نیافت. با بودجه سالیانه ۲ میلیارد تومان هیچوقت تهیه نقشه شهرها به پایان نمی رسد زیرا نقشه ها پس از تهیه، به علت ساخت وسازه‌های جدید می بایست به روز گردد لذا در صورتی که تهیه نقشه شهرها حداقل ۵ برابر نگردد نتیجه مطلوب حاصل نمی گردد. در بخش خصوصی از حدود ۳۰٪ ظرفیت نیروهای فنی استفاده می شود ضمناً دستگاههای اجرایی می بایست به مدت زمان لازم جهت تهیه نقشه در چارچوب برنامه ریزی توجه نمایند زیرا اغلب فکر می کنند نقشه در اسرع وقت تهیه می گردد، درحالیکه تهیه نقشه با دقت لازم نیاز به زمان مناسب خود دارد که می بایست به آن توجه شود. مدتی با حمایت سازمان نقشه برداری، بخش خصوصی در مواقعی سه نوبت کاری فعالیت می کرد، درحالیکه هم اینک فعالیتها به یک شیفت هم نمی رسد.

سردار گلوردی

در جلسه قبل اینجانب پیشنهاد نمودم و برخی از اعضاء از جمله آقای علیزاده و معاون محترم وزیر کشور تاکید داشتند که تصمیم سال ۷۹ مورد تجدیدنظر قرار گیرد. اینک آمار دقیق شهرها ۹۵۰ شهر می باشد. براساس بحث آن جلسه گفته شد این روزها در دنیا نقشه هایی با استانداردهای جدید به عنوان بیس مورد استفاده همه دستگاهها قرار می گیرد که همراه با DTM، ارتوفتو و حتی اطلاعات زیرزمینی می باشد. این نقشهها بصورت GIS Ready توسط همه دستگاهها بکار می رود. بجای اینکه هر دستگاه مستقلاً بخواهد جهت کاربری خودش نقشه تهیه کند امروز یک تصمیم اصولی اتخاذ نماییم. اگر ده سال هم اجرا طول بکشد این نقشه پابرجا می ماند. منطقی نیست که هر دستگاهی بگوید از نقشه ۲۰۰۰ : ۱ هم استفاده می کنیم ولی این نقشه پاسخگوی

مشکلات ما نیست. هم اکنون در کشورهای غربی بیس نقشه های شهری در مقیاس ۱:۱۰۰۰ می باشد تقاضا می شود این موضوع در شورا به صورت جدی مورد توجه قرار گیرد و اعضا نظریات خود را ارائه فرمایند که دوباره هر دستگاهی نخواهد روی نقشه سرمایه گذاری مجدد نماید.

خانم مهدی زاده

من می خواهم روی اهمیت نقشه های پایه تاکید نمایم بیشتر کارهای مطالعاتی بدون نقشه های پایه امکان ندارد این نقشه ها باید متمرکز باشد و در تهیه آنها تسریع گردد. بسیاری از پروژه ها بدون نقشه های توپوگرافی جدید امکان ندارد. سازمان زمین شناسی هم اینک در شرق و غرب کشور با مشکل کمبود عکسهای هوایی و نقشه های توپوگرافی مواجه می باشد در حالی که بیشتر پتانسیل های معدن در این دو منطقه متمرکز می باشد. ما کار را با داده های ۵۰ سال پیش انجام می دهیم تصمیم گیری روی مقیاس، سرعت کار، بودجه و تمرکز خیلی مهم است.

آقای دکتر ذوالفقاری

یک مساله مهم بازنگری در نقشه ها است در مورد دره راین مطرح بود که جمعیت آنجا ۱۷۰۰۰ نفر در کیلومتر مربع است و بنابراین نقشه ها می بایست بجای سالیانه هر ۶ ماه یکبار بازبینی گردند البته انتظار این نیست که نقشه های ما با چنین سرعتی مورد تجدیدنظر قرار گیرند. ما می بایست در داخل نظام برای نقشه هایمان براساس متوسط رشد، مقرراتی داشته باشیم و در ذیل نقشه ها بنویسیم مثلا این نقشه تا ۳ سال قابل استفاده است. بدیهی است همه چیز تاریخ مصرف دارد و تاریخ مصرف نقشه فوریت بیشتری دارد هم اینک یکی از مسایل مهم مدیریت بحران است در یک لحظه زلزله اتفاق می افتد یا بر اثر گاز، انفجار ایجاد می شود، اگر آتش نشانی مجهز به GIS باشد

با استفاده از اطلاعات GIS بلافاصله با مراکز خدمات فوری تماس می گیرد آنها با استفاده از نقشه و اطلاعات دیگر، مورد را پیشگیری می نمایند. ما با خطرات پیش بینی نشده مواجه هستیم و باید براساس برنامه و سیستم اقدام نماییم.

آقای قاسمی (دفتر بخشی امور عمومی)

در کلیه طرحهای عمرانی، اعتبار تهیه نقشه های شهری پیش بینی می شود لیکن هیچوقت به صورت شفاف در بودجه عمومی کشور نمی آید. اگر در فصل بودجه و اعتبارات، با معاونت اقتصادی دفتر تلفیق همکاری داشته باشیم، می توان برای کلیه دستگاههای کشور که مجری طرحهای عمومی هستند، اعتبار برآوردی جهت تهیه نقشه های مورد نیاز را در برنامه ۱۰۹۰۵ مشخصاً پیش بینی نمود. این اعتبار در بودجه عمومی کشور شفاف شده و در برنامه ۱۰۹۰۵ متمرکز می شود و به فعالیتهای تهیه نقشه در مقیاس های مختلف اختصاص می باید. اگر در فصل بودجه سال ۱۳۸۴ با این مکانیسم با اعتبارات تهیه نقشه برخورد شود مشکل برطرف می گردد.

آقای دکتر مدد

قبلاً شورای عالی نقشه برداری نقشه ۲۰۰۰ : ۱ را به تصویب رسانید و حدود یکسال روی آن کار کارشناسی انجام گردید که کلیه دستگاههای متقاضی نقشه های شهری روی این مقیاس متمرکز گردیدند. یک پیشنهاد این است که در صورت امکان پس از بازنگری به جای این مقیاس از مقیاس ۱ : ۱۰۰۰ استفاده نماییم در صورتی که موافقت جلسه حاصل است این موضوع در یک گروه کاری مورد بررسی قرار گیرد و پارمالی کار، مورد ملاحظه واقع شود. اگر برای تهیه نقشه های ۱ : ۲۰۰۰ حدود ۴۰ میلیارد تومان بودجه لازم باشد برای تهیه نقشه های ۱ : ۱۰۰۰ حدود ۱۶۰ میلیارد تومان بودجه می بایست پیش بینی گردد، لذا مراتب از هر نظر می بایست در گروه کاری مورد مطالعه قرار گیرد،

سپس نتیجه پس از تصویب شورای عالی براساس پیشنهاد آقای قاسمی تامین اعتبار گردد.

آقای دکتر شرکاء

پیشنهاد بودجه بیشتر توصیه اخلاقی است ، لذا باید بررسی شود بودجه برای چه منظوری، چه مقدار ودرچه زمانی موردنیاز است . در مورد تمرکز وعدم تمرکز بودجه یک پیشنهاد این است ردیف نقشه برداری برای هر دستگاه مشخص شود پیشنهاد دیگر این است که بودجه نقشه برداری در سازمان نقشه برداری متمرکز گردد. البته دستگاهها علاقه به تمرکز بودجه ندارند، چون از این محل استفاده های دیگر می شود لیکن دیدگاه سازمان نقشه برداری به جای نگاه دستگاهی صرفا ملاحظه تخصصی می باشد.

آقای علیزاده

علاوه بر تهیه اصل نقشه که باید در حد استفاده همه دستگاهها تهیه شود. دستگاهها براساس نیاز خود روی نقشه عملیاتی انجام می دهند.

آقای دکتر شرکا

فعلا تهیه اصل نقشه مطرح است.

آقای مهندس طالب زاده

تصاویر ماهواره ای براساس تعرفه های موجود ارزانتر از عکسهای هوایی است ضمناً تهیه نقشه های ۲۰۰۰ : ۱ با استاندارد سازمان نقشه برداری موردنیاز همه دستگاهها نمی باشد بعضی از سازمانها فقط از یک لایه استفاه می نمایند.

آقای دکتر شرکا

در اینجا فقط بحث نقشه مطرح است و موارد استفاده مطرح نیست. هر دستگاهی از نقشه استفاده خاصی می‌نماید. آن بخش که از عکسبرداری هوایی استفاده می‌نماید می‌بایست تکلیفش روشن شود که صرف همین موضوع شود. پراکنده شدن لزوماً به نفع کشور نیست، زیرا پراکندگی گاهی آفت‌هایی ایجاد می‌نماید مبلغ مشخص نمی‌شود و کمبودها خود را نشان نمی‌دهند وقتی متمرکز می‌شود به آن بیشتر توجه می‌شود این باید بررسی شود.

آقای دکتر ذوالفقاری

اگر بودجه متمرکز نباشد باید یک سطر نوشته شود، بودجه نقشه برداری در کلیه دستگاهها صرف نقشه برداری شود.

آقای دکتر شرکا

منظور آقای قاسمی همین بود که برای بودجه نقشه برداری ردیف مشخصی معین شود که قابل کنترل باشد.

آقای دکتر مدد

سومین دستور کار، نقش اطلاعات مکانی در مدیریت بحران می‌باشد کشور ما به علت قراردادن در منطقه فعال ژئودینامیک و ژئوتکنیک دائماً مورد تهدید بحران‌هایی از قبیل سیل، آتش سوزی، زلزله حتی آتشفشان است که فعلاً مهمترین بحران بحث زلزله وسیل می‌باشد. به منظور آنکه میزان خسارت این مسایل به حداقل رسانده شود اطلاعات مکانی می‌تواند به مدیریت بحران کمک نماید. تهیه نقشه‌های شهری براساس عکسهای هوایی در مقیاس ۱:۲۰۰۰ می‌تواند قبل از بحران و در زمان بحران

مورد استفاده قرار گیرد لیکن اطلاعات شریانهای حیاتی یک شهر از قبیل آب، برق، گاز، تلفن و سوخت که در زیر زمین قرار دارند روی این نقشه هامنعکس نمی باشد و این نقشه ها در مواقع بحران نمی توانند مورد استفاده قرار گیرند. در کشورهای دنیا سعی نموده اند این نوع اطلاعات را نیز روی نقشه ها نمایش دهند و درخواست این جلسه این است کلیه دستگاههایی که به نوعی مسئول شریانهای حیاتی کشور هستند از استاندارد واحدی پیروی نمایند و براساس این استاندارد، پایگاه اطلاعاتی نقشه های شهری را تامین نمایند، تا در مواقع بحران براساس اطلاعات موجود منطقه خطر و طریقه مقابله با آن را شناسایی و بحران را برطرف نمایند. ما علاوه بر نقشه های شهری می بایست در شهرهای زلزله خیز نقشه های بحران آن شهر را تهیه نماییم تا براساس این نقشه ها براساس GIS مسیرهای کمک رسانی، محل های ستاد کمک رسانی، محل چادرها و محل فرود هلی کوپترها قبل از بحران تعیین شود. در صورتی که شورای عالی با فلسفه این کار موافق باشد در این مورد دستورالعملی می بایست تهیه گردد. کلیه دستگاه های مسئول شریانهای حیاتی می بایست کمک نمایند تا ظرف مدتی معین نقشه های بحران براساس استاندارد به نقشه های موجود متصل گردد البته اولویت نقشه شهرها براساس حساسیت بحران می باشد و براساس این نقشه ها جانمایی محل های مورد نیاز می تواند در مواقع بحران تعیین گردد.

گاهی خود کمک رسانی ها سدی در مقابل نجات دیگران شده است. با کمک GIS می توان این معضلات را ساماندهی کرد. اگر این فلسفه پذیرفته شود می توان دستورالعملها را تدوین نمود.

آقای تفکریان

برای این کار نیاز به یک گروه کاری می باشد که استانداردها را بررسی نماید و طرحی را جهت تصویب به شورای عالی ارائه دهد.

آقای دکتر شرکا

فعلا اصل فکر مطرح است.

سردار گلوردی

وزارت کشور هم چنین ساختاری را دارد اگر این پیشنهاد مغایرتی با آن نداشته باشد و فقط در حد تهیه نقشه باشد ایرادی ندارد.

آقای دکتر شرکا:

آنها نیز دعوت می شوند. آیین نامه ستاد پیشگیری و مدیریت بحران را دولت تصویب نموده و مقام معظم رهبری آنرا تایید نموده اند و اختیارات ویژه ای به این ستاد داده شده است و چند نفر از نیروهای نظامی عضو آن ستاد شده اند که جهت تصمیم گیری نیاز به مراجعات مختلف نباشد. پیرو تشکیل آن ستاد ما ماموریت یافته ایم که هر دو هفته یکبار بامشارکت تمام دستگاههایی که در زمینه بحرانها کار تحقیقاتی انجام می دهند جلسه تشکیل دهیم. از جمله وزارت کشور هم عضو آن جلسه هستند لذا آنها نیز دعوت می شوند تا دوباره کاری نداشته باشیم ظاهرا جلسه موافق هستند.

خانم مهدی زاده

من فکر می کنم این مساله به حدی بزرگ است که اصلا کار انجام نشود. آیا بهتر نیست که یک *easy study* انجام شود ، یعنی به عنوان نمونه برای یک محل این کار انجام شود تا کمبود اطلاعات مورد بررسی قرار گیرد . برای این کار با این وسعت، فقر اطلاعاتی وجود دارد.

به عنوان مثال برای مکان یابی یک پروژه مشترک با سازمان نقشه برداری در شهر تهران نقشه توپوگرافی ۱:۱۰۰۰۰ نداشتیم. با مطالعاتی که بعد از زمین لرزه بم توسط گروهها، سازمانها و دانشگاههای داخلی و خارجی انجام گردید، معلوم شد که اطلاعات بسیار کم می باشد. ما گزارشی در مورد نقش اطلاعات مکانی باتوجه به حضور فعالی که در مواقع بحران داشتیم تهیه کرده بودیم که در صورت موافقت در جلسه بعد می توانیم ارائه نماییم.

آقای دکتر اردکانیان

در مورد نقش موثر اطلاعات مکانی در مدیریت بحران هیچکس تردیدی ندارد، لیکن نحوه پرداختن به این مساله به دلیل اهمیت موضوع می بایست بیشتر مورد بحث قرارگیرد تا امکان پذیری بیشتر گردد. کلیات موضوع را می توان مصوب دانست ولی شیوه کار را موکول به بررسی بیشتر کرد. ما در دودهده اخیر بیشترین بحران را داشته ایم لیکن این به این معنا نیست که ما بیشترین تجربه را در مدیریت بحران داریم. کیفیت مدیریت بحران در هیچ جای دنیا نمی تواند از یک سقفی تجاوز نماید و آن سقف مدیریت زمان آرامش است. یعنی کیفیت مدیریت بحران کوچکتر یا مساوی کیفیت مدیریت زمان آرامش است.

فرایندی که در زمان آرامش در حدی از مطلوبیت انجام می شود، در زمان اغتشاش با مطلوبیت کمتری انجام می شود. برای چاره چویی آن شرایط اغتشاش یا بحران باید از داده های بیشتری استفاده نماییم.

ما نیازمند هستیم که ابعاد مساله را به صورتی تعریف کنیم که گرفتار خوشبینی کاذب نشویم. اگر ما در زمان آرامش نتوانیم با شرایط مطلوب مدیریت کنیم در شرایط بحران نمی توانیم جبران مافات نماییم. زیرا در شرایط بحران که اغتشاش حادث می گردد مانند کسی است که بخواهد به جای یک ماه در یک روز یک تابلوی نقاشی تهیه نماید که باید

مهارت زیادی داشته باشد. من فکر می کنم مطالعه روی یک مورد پیشنهاد درستی است و آن مورد می تواند تهران بزرگ باشد تامولفه های کار مشخص گردد.

آقای دکتر مدد

اگر اصل پیشنهاد مورد تایید قرار گیرد گروه کاری روی روش اجرا کار می کند و نتیجه را به شورا ارائه می دهد.

آقای دکتر شرکا

من پیشنهاد می کنم زمان بندی داشته باشیم . گروههای پیش بینی شده در جلسه مخصوصا در مورد آخر(نقش اطلاعات مکانی در مدیریت بحران) ظرف مدت ۲ ماه یعنی حدود ۱۵ شهریور که جلسه شورای عالی برگزار می شود ، گزارش خود را به جلسه شورا ارائه فرمایند..

جلسه در ساعت ۱۲ به پایان رسید.